

NASAD (12) *sb m*

na- (9), nã- (2); na- *Mącz* (5), *BietSpr*; na- : nã- *BielKron* (2:2); -sãd; -sad- (4), -sãd- (1); -sad- *BielSpr*; -sad-: -sãd- *BielKron* (3:1).

sg *N* nasãd (6). ◊ *A* nasãd (1). ◊ *pl D* nasad(o)m (1). ◊ *A* nasady (2). ◊ *L* nasadzi(e)ch (2).

Sł stp notuje, *Cn* w innym znaczeniu, *Linde XVI w.* (w tym dwa z niżej notowanych przykładów); poza tym *XVII – XVIII w.* w innym znaczeniu.

1. *Łódź wyposażona w wiosła; trabale BartBydę; liburna, phaselus Mącz* (12) : *BartBydę* 161b; ftey też wieże [*nad rzeką*] niedopuszczono płynąć náfadom Tureckim *BielKron* 315v; *Biremis, Łódź/ Okret/ álbo/ Náfad/* o dwu rzędziéch wiosł. *Mącz* 25b; *Quinqueremis, Gália* albo náfad o pięci rzędów wiosł nárzãdzona. *Mącz* 342d, 503a.

W charakterystycznych połączeniach: nasady dostać, ubieżyć; nasad o dwu rzędziéch (a. o pięci rzędów, a. o jedenaście rzędów) wiosł (3).

Zwroty: »w nasadziéch pławić się« (1): z *Budzyniã* pátrzyli ná bitwę/ drudzy fie w náládziéch płãwili ná rátknk *Turkom. BielKron* 314v.

»nasady zatopić« (1): [*Turcy uciekajãc*] w *Dunay* íkakáli y tonęli/ á náfyz ponich/ gdzie też náfady doftáli y zátopili z ludom *BielKron* 314v.

Wyrażenie: »nasad wodny« (1): mogli *Thurkom* wbieżyć náfady wodne *Niemcy/* by byli vmieli *BielKron* 312v.

Szeregi: »nasad albo łódź« [*szyk 1:1*] (2): *Convectur*, Który fie wespółk s drugimi ná łódź álbo ná zad pułzcza. *Mącz* 477c, 192c.

»nawa albo nasad« (2): *Mącz* 297b; [*nasadniejszy gościniéc do Trãcyje]* prawie *Dunáiem* fie puścić miãwfy wfyłtki do tego doftátki/ tãk w *Ludziéch/* w *Zbroi/* *Strzelbie* iãko w żywności/ y w *Nãwach* álbo náládziéch. *BielSpr* 58v.

2. [*Umieszczona na osi wozu belka z otworami na kłonicie: Basis pedamenti Der Rungenfteecke Nasad ArtNom G3v.*]

Synonimy: 1. bacik, barka, bata, czołn, galiya, łodka, łódź, okręt, szkuta.